

gonicie codzienny

Włno
NIEDZIELA
12 października 1941
Nr. 73
Cena 30 kopiejek.

CAŁY FRONT SOWIECKI W GRUZACH Rosja Sow. została militarnie pokonana RZĄD STALINA UCIEKA Z MOSKWY DO CARYCYN

BERLIN, 9. 10. (PD). Sensacyjnych informacji o obecnym „wojnie” na froncie wschodnim udzielił przedstawiciel prasy zagranicznej szef prasy Rzeszy, Dr. Dietrich, który dopiero co przybył do Berlina specjalnym samolotem z Kwatery Głównej Führera.

Szef prasowy Rzeszy oświadczył, że kampania na wschodzie z chwilą rozgromienia wojsk Timoszenki została faktycznie rozstrzygnięta.

„Rozstrzygnięcie pod względem wojskowym ostatecznie zapadło. Dalszy rozwój pod względem militarnym taki będzie miało przebieg, jakiego my będziemy sobie życzyć. ROSJA SOWIECKA ZOSTAŁA TYM OSTATNIM, PO KTÓRYM UDZIAŁ W WALKACH, JAKIE JEJ ZADALISMY, WOJSKOWO POKONANA. Angielski sen o wojnie na dwa fronty już się rozwił jak mgła”.

Dr. Dietrich powiedział dalej, że operacje na wschodzie były rezultatem wielkiego, starannego planu.

W związku z tym odczytał on wezwanie Wodza Niemiec, wydane w historyczną noc z 1 na 2 października do niemieckich żołnierzy na wschodnim froncie, w którym to wezwaniu zawiadomiono, że zamierzony jeszcze przed nastaniem zimy cios winien zmiażdżyć przeciwnika i że ostatnia w tym roku wielka bitwa rozstrzygać ma rozpoczęcia się.

Następnie dr. Dietrich przytoczył opublikowany już komunikat specjalny o okrążeniu dalszych nieprzyjacielskich armii w rejonie Briańska. Jak z tego komunikatu wynika, gwałtowne przełamanie frontu centralnego doprowadziło do okrążenia armii marszałka Timoszenki w dwóch kotłach. Wielkość otoczonych tu armii sowieckich obliczana jest na 60 do 70 dywizyj.

Wraz z okrążonymi już pod

Wiągą oddziałami poświęcił tu marszałek Timoszenko ostatecznie na całym froncie sowieckim zdolne do walki armie sowieckie.

Jeśli się przypomnia, że armie Woroszyłowa są zamknięte w Petersburgu, a armie Budienno w praktyce zostały pokonane, wówczas NIE POZOSTAJE ŻADNA WĄTPLIWOSC, ŻE CAŁY FRONT

SOWIECKI LEŻY W GRUZACH. „Po zniszczeniu armii Timoszenki, co w tej chwili się odbywa, zostaną ostatnie rosyjskie grupy wojsk pokonane i zmiażdżone”. Od źródeł Włgi aż do Morza Azowskiego, pomijając otoczone i skazane na zagładę armie, wszędzie cofają się resztki pobitych wojsk rosyjskich.

Dr. Dietrich wskazał, że za-

szło to, czego 22 czerwca, na początku kampanii, Niemcy jeszcze nie spodziewali się: ROSJANIE, ZAMIAST COFAC SIĘ, STANĘLI DO WALKI I ZOSTALI ZNISZCZENI. Skoro siła zbrojna nieprzyjaciela jest zniszczona, wszystko inne, podkreślił szef prasowy Rzeszy, NIE MA JUŻ ROZSTRZYGAJĄCEGO ZNACZENIA.

BERLIN, 9 października. (PD). W swoich dzisiejszych wywodach dotyczących sytuacji wojennej na wschodzie szef prasy Rzeszy wyjaśnił po wady, dla których dopiero obecnie udziela bardziej szczegółowych informacji. Niemieckie metody nowoczesnego prowadzenia wojny, wymagają świadomego usunięcia możliwości propagandowych na plan dalszy, ze względu na korzyści militarne.

Dopiero wówczas gdy działania są pomyślnie przeprowadzone, pozwalamy mówić faktom. Przeciwnik nasz ma całkiem inne systemy prowadzenia wojny. Najpierw bowiem idą u niego słowa, czyni zaś za nimi nie następują.

„Przybywam z Kwatery Głównej Führera. Od trzech miesięcy znajduję się tam w otoczeniu, które pod względem znajomości spraw militarnych nadaje ton całemu światu. Mogiem codziennie porównywać rzeczywistość osiągnięcia militarne z tym, co donosili o tym nasi przeciwnicy. Ich komunikaty wojenne — to kpiny. W układaniu ich biorą udział analfabeci wojenni, którzy mają o geografii pojęcia, poziom których jest niższy niż w szkołach początkowych.

W komunikatach pochodzących z Londynu, a wysyłanych do Waszyngtonu i Nowego Jorku kłamali bez przerwy. Znając rzeczywisty stan rzeczy, mogę wyjaśnić, że Timoszenko nigdy nawet nie próbował przedsięwziąć czegoś takiego, co by można było nazwać ofensywą. Wszędzie gdzieś w ciągu ostatnich miesięcy atakowali oddziały Timoszenki, nawet w sile batalionów lub kompanii, ogień nasz zawsze je rozbił. W ciągu ostatnich 14 dni nie ruszyli się one w ogóle. Jakże często komunikowano w ostatnich tygodniach, że połączenie lądowe z Petersburgiem zostało znowu nawiązane.

Oświadczam wam, że Petersburg jest równo od miesiąca, a więc od czasu gdyśmy go otoczyli, odcięty i pozostanie odcięty. Ci ludzie (propagandyści strony przeciwniej) nie mają w ogóle pojęcia o prowadzeniu nowoczesnej wojny. Nowoczesne prowadzenie wojny nie posiada zasadniczo zagadnienia prestiżowego. Dla nas nie istnieje miasto, którebyśmy atakowali tylko dla tego by atakować. Zaatakowaliśmy na przykład Kijów dopiero wtedy, gdyśmy na położonych na wschód od niego terenach zagarnęli 650.000 jeńców.

To co armii niemieckiej ma się poddać, moi panowie, to się podda. Walczymy według metody: przy możliwie najmniejszych stratach, możliwie największe powodzenia. Każde razowe określenie tej genialnej strategii armii niemieckiej jako

jej porażkę, jest ignorancją militarną, z której każdy człowiek, myślący kategoriami wojskowymi, może się tylko uśmieć. Gdy jednak śmieszne wiadomości o walkach, w mej scowosciach leżących setki kilometrów na tyłach frontu niemieckiego nie mogą być dłużej utrzymywane, gdyż sukcesy niemieckie nie dają się dłużej ukryć, wówczas podaje się do wiadomości o rzekomo niesłychanych stratach niemieckich, które w rzeczywistości do dnia dzisiejszego wyniosły tylko 5 procent strat poniesionych w czasie wojny światowej i które pomimo bólu, jaki nam sprawiają, są minimalne”.

Następnie Dr. Dietrich zaznaczył, że wobec faktów, które są wyrazem nowych czynów armii niemieckiej, a które spowodowały rozstrzygnięcie walk na wschodzie, Rosja sowiecka jest militarnie zupełnie wykończona i angielski sen o wojnie na dwa fronty — rozchwiał się. Może spróbują obecnie angielscy propagandyści — ciągnął dalej Dr. Dietrich, zająć się odrestaurowaniem armii sowieckiej, lub też zaczną się pocieszać olbrzymimi przestrzeniami sowieckiego terytorium, by w ten sposób opinie światową znowu otumaniać.

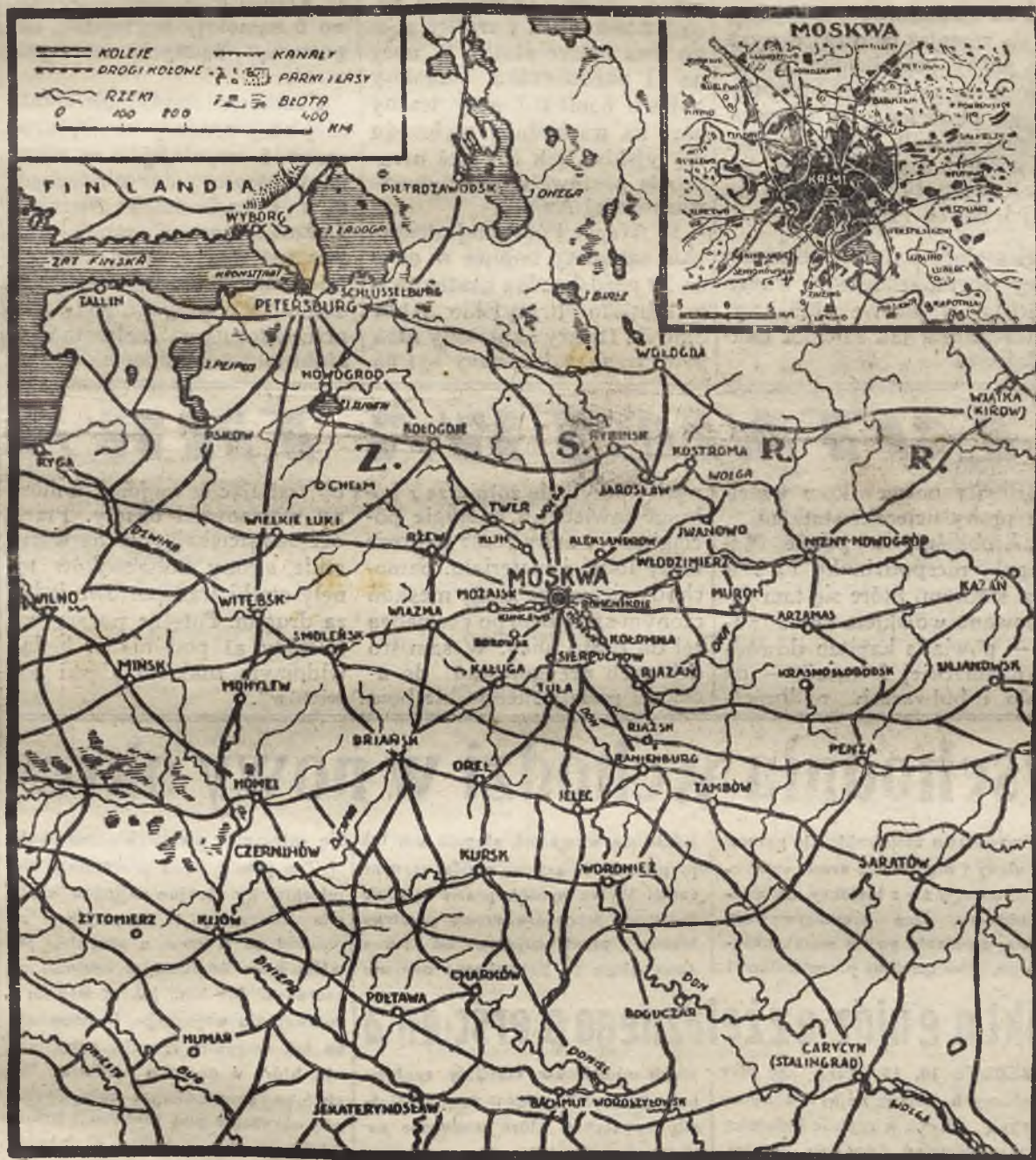
Takie nadzieje są dyletantyzmem militarnym. Poza tym przeciwnicy Rzeszy mogą być pewni, że Wódz Niemiec nie jest człowiekiem, który pozostawi im dość czasu na tę odbudowę.

Sowieckich dowódców scharakteryzował Dr. Dietrich w ten sposób: Są oni dowódcami tylko w tym sensie, że posiadają duże jednostki wojskowe pod swym dowództwem, nigdy jednak tymi jednostkami nie kierowali. Taktyka wojenna Rosjan zwiększyła jedynie sukcesy niemieckie.

Po omówieniu nadzwyczajnych wyczynów wojsk niemieckich Dr. Dietrich powiedział: „Ponad wszystkim jednak stoi militarny geniusz Wodza Niemiec. Jest on jednym jedynym w swoim rodzaju. Gdy się będzie kiedyś pisało historię tego pochodu wojennego, wówczas stanie się rzeczą ogólnie znaną, że wszystkie te graniczące z cudem operacje wojenne były dziełem jego ducha, armie zaś które je przeprowadzały były natchnione siłą jego woli”.

„Nie możecie mi zarzucić — tak kończył szef propagandy — bym was kiedykolwiek mylnie informował. Dzisiaj również odpowiadam moim dobrym imieniem za prawdziwość moich, że się tak wyrażę, sensacyjnych tym razem informacji”.

(Ciąg dalszy depesz na str. 2-jej)

Stalin przenosi stolicę do Carycyna

SZANGHAI, 9 października. O wpływie niemieckich zwycięstw na położenie w Moskwie doszły tutaj następujące wiadomości: w Moskwie odbywa się w gorączkowym tempie ewakuacja wszystkich urzędów partyjnych i państwowych, najwyższych władz wojskowych, jak również zagranicznych ambasad i poselstw. Ludność cywilna otrzymała jednak rozkaz pozostania w stolicy i przygotowania się do najintensywniejszego oporu.

Tutejsze koła sowieckie mniemają, że wyjazd ambasado-

ra Stanów Zjednoczonych, Steinhardta, dał początek ewakuacji korpusu dyplomatycznego. Sądzą też, że ambasador Stanów Zjednoczonych nie wróci więcej, lecz pozostawi kierownictwo ambasadą w rękach pełnomocnika.

Co się tyczy nowej siedziby rządu informują przybyli z Rosji sowieckiej przedstawiciele, że pod naciskiem angielskich i amerykańskich dyplomatów Stalin zdecydował się ostatecznie na Stalingrad (Carycyn) jako na nową siedzibę rządu, partii i władz wojskowych.

Sytuacja w Petersburgu

NOWY JORK, 9 października. (PD). O stosunkach w Petersburgu informuje „Chicago Tribune”. Według rosyjskiej, wziętej przez Niemców na froncie fińskim, opowiada o przeraźliwej nędzy w mieście i na liniach obronnych.

Niemiecko-fińskie naloty na Petersburg spowodowały ciężkie straty. Prasa sowiecka i radio nie podaje

cyfr. Ofiary grzebie się potajemnie nocą, a krew nie są zawiadamiani o śmierci swoich bliskich. Bolszewi

cy pospolite wprowadziło na otwarte

świątyni, ale nabożeństwa nie mogą

się odbywać z powodu braku do-

chownych. Mimo to tysiące zapelnia

ją kościoły i modlą się.

Wzrostek głodu wraża stale licz

ba śmiertelnych wypadków wśród

kobiet i dzieci. Ciężko pracujący

ci pospolite wprowadziło na otwarte

świątyni, ale nabożeństwa nie mogą

się odbywać z powodu braku do-

chownych. Mimo to tysiące zapelnia

ją kościoły i modlą się.

Wzrostek głodu wraża stale licz

ba śmiertelnych wypadków wśród

kobiet i dzieci. Ciężko pracujący

ci pospolite wprowadziło na otwarte

świątyni, ale nabożeństwa nie mogą

się odbywać z powodu braku do-

chownych. Mimo to tysiące zapelnia

ją kościoły i modlą się.

Wzrostek głodu wraża stale licz

ba śmiertelnych wypadków wśród

kobiet i dzieci. Ciężko pracujący

ci pospolite wprowadziło na otwarte

świątyni, ale nabożeństwa nie mogą

się odbywać z powodu braku do-

Bolszewicy uciekają do Turcji

ANKARA, (PD). Komunikują, że napływ uciekinierów z Iranu w ostatnich czasach wybitnie zwiększył się. Między uciekinierami znajdują się również oficerowie i żołnierze pocho-

dzący z jednostek sowieckich, stacjonujących w zachodnim Iranie. Poza tym na terytorium tureckie przechodzą setki Irańczyków oraz mieszkańców Kaukazu.

Wzrostek głodu wraża stale liczba śmiertelnych wypadków wśród kobiet i dzieci. Ciężko pracujący ci pospolite wprowadziło na otwarte świątyni, ale nabożeństwa nie mogą się odbywać z powodu braku do-

ROZKAZ WODZA NIEMIEC DO ŻOŁNIERZY

w historyczną noc z 1 na 2 października

BERLIN, 9. 10. (PD). Führer i najwyższy dowódca Sił Zbrojnych wydał do żołnierzy na froncie wschodnim następujący rozkaz: Żołnierze frontu wschodniego! Pełniony najcięższą troską o był i przyszłość naszego narodu zdecydowałem się 22 czerwca zwrócić się do was z wezwaniem. By w ostatniej jeszcze godzinie uprzedzić groźący atak przeciwnika. Żołnierzem władcy z Kresami było, — jak to dzisiaj wemy — najszybciej ale tylko Niemcy, nie cała Europa.

W międzyczasie zrozumieć. Koledzy, dwie rzeczy: 1) Ten przeciwnik w tak ogromnych rozmiarach pod względem militarnym przygotował swój atak, że przewidywało się największe nawet obawy. 2) Błaga naszego narodu i całego świata europejskiego, gdyby ten barbarzyński nieprzyjaciel mógł swoje dziesiątki tysięcy czołgów pućić w ruch przed nami. Albowiem ten nieprzyjaciel to nie żołnierz, ale po większej części i ko bestia. Teraz, moi koledzy, sami własnymi oczyma poznaliście „raj robotników i chłopów”.

W kraju, który ze względu na swoją przetrwać i urodzajność mógł być cały świat wyżył, panuje bieda, jakiej my, Niemcy, nie możemy sobie przedstawić. Jest to owocem prawie 25-letniego żydowskiego panowania, które jako bolszewizm w najgłębszej istocie równoznaczne jest z najpowszechniejszą formą kapi talizmu. Przedstawiciele tego systemu są również w obydwoh wypadkach ci sami: żydzi i żydzi.

Żołnierze, gdy 22 czerwca wezwalem was, by strasne, zagrażające niebezpieczeństwo od naszej Ojczyzny oddalić, wystąpiście przeciwko największej potędze militarniej wszystkich czasów. W przeciągu jednak trzech miesięcy, dzięki waszej dzielności, moi koledzy, udało się nam rozbić temu przeciwnikowi jedną brygadę pancerną po drugiej, zniszczyć niezliczone dywizje, wziąć masy jeńców, zająć niezliczone przetrzenie, — nie pustkowia, lecz te rejony, które były przeciwnika i które zaopatrują jego gigantyczny przemysł wojenny we wszelkiego rodzaju surowce. W przeciągu kilku tygodni znajdują się całkowicie w naszym ręku jego trzy najwybitniejsze okręgi przemysłowe.

Wasze nazwiska, żołnierze niemieckiej Siły Zbrojnej i nazwiska naszych dzielnych sprzymierzeńców, nazwiska waszych dywizji, pułków, waszych okrętów i eskadr lotniczych łączą się po wszystkie czasy z największymi zwycięstwami w historii świata. Wzięliście ponad 2.400.000 jeńców, zniszczyliście albo zdobyliście ponad 17.500 czołgów i ponad 21.600 armat, 14.200 samolotów zestrzelono albo zniszczono na ziemi.

Czegoś podobnego świat dotychczas nie widział.

Obszar, który Niemcy i sprzymierzeni z nimi wojska zajęli, jest więcej niż dwukrotnie większy od obszaru Rzeszy Niemieckiej z roku 1933 i więcej niż czterokrotnie tak wielki jak macierzysty kraj angielski. Od 22 czerwca przełamano najsilniejsze systemy stanowisk obronnych, sforsowano olbrzymie rzeki, zdobyto szturmem niezlazone miejscowości, zburzono albo spalono różno umocnienia i szaniec. Zaczynając od dalekiej północy, gdzie nasi nadzwyczaj dzielni floty sprzymierzeńcy po raz drugi swoje męstwo okaza-

li, aż po Krym stoicie dzisiaj związani z dywizjami słowackimi, węgierskimi, włoskimi i rumuńskimi 1000 km. w głąb kraju nieprzyjacielskiego. Hiszpańskie, chorwackie i belgijskie oddziały maszerują z nami, inne dołączają się.

Albowiem tę walkę — może po raz pierwszy — uważają wszystkie narody Europy jako wspólną akcję ratowania kontynentu najwięcej war tościowej kultury. Potężną jest też praca, którą wykonano z tyłu waszego gigantycznego frontu. Zbudowano prawie 2.000 mostów, każdy ponad 12 m. długi, naprawiono 405 mostów kolejowych, uruchomiono z

powrotem 25.500 km. linii kolejowej co więcej: ponad 15.000 km. linii kolejowych przełożono już na normalną europejską szerokość toru.

Prowadzone są prace drogowe na tysiącach kilometrów. Wielkie przeszerzenie przejęte zostało przez cywilną administrację. Tam najszybciej znowu nadany będzie bieg życia. Do rozporządzenia mamy olbrzymie składy zaopatrzenia materiałów pędnych i amunicji. Ten największy sukces walki osiągnięty został przy tym ofiarami, których liczba — pomimo wszelkich ciężarów dla poszczególnego żołnierza jak ich współtowarzyszy, w ogóle nie przekracza jesz-

cze 5% ofiar z czasów wojny światowej.

Co wy, moi koledzy, i ci razem z nami sprzymierzeni waleczni żołnierze okazaliście w wycieczkach waleczności, bohaterstwa, wyrzeczenia się i trudów w tych zaledwie 3 i pół miesiącach, które macie poza sobą, wie najwięcej ten, kto kiedyś jako żołnierz w poprzedniej wojnie wypełnił swój obowiązek. W tych trzech i pół miesiącach, moi żołnierze, zaciągnęliście więcej waleczności, podstawą do ostatniego, potężnego ciosu, który jeszcze przed nadejściem zimy ma zdruzgotać tego przeciwnika. Wszelkiego rodzaju przygotowania — jak dalsze lotne mogą je obmyśleć, są teraz gotowe. Planowo został tym razem każdy krok po kroku przygotowany, aby nieprzyjacielu wepchnąć w taką sytuację, w której my jemu teraz możemy zadać ostateczny cios.

Dzisiaj jest zatem początek ostatniej wielkiej bitwy rozstrzygającej tego roku. Zniszczy ona druzgocąco tego nieprzyjaciela, a wraz z nim i podlegającą całej wojny — Anglię samą. Niszcząc bowiem tego przeciwnika, pozabawimy ostatniego na kontynencie sojusznika Anglii. Od Rzeszy Niemieckiej, a także i od całej Europy odsunamy tym niebezpieczeństwo, jakie od czasów Hunów, a potem plemion mongolskich nie zawisło strasznie nad kontynentem.

Niemiecki naród będzie przeżywał nadejście kilku tygodniach jeszcze więcej z wami niż dotychczas. To, czego wy i z nami sprzymierzeni żołnierze dokonaliście, zobowiązuje już teraz wszystkich do najgłębszej wdzięczności. Z zapartym oddechem i błogosławieństwem towarzyszyć wam będzie cała niemiecka Ojczyzna w najbliższych ciężkich dniach. Powiem wy darowule jej z pomocą Bożą nie tylko zwycięstwo, lecz także tym samym najbardziej ważką podstawę dla pokoja.

Główna Kwatera Führera, 2. 10. 1941.

ADOLF HITLER,
Wódz Niemiec

I naczelny dowódca Sił Zbrojnych, „Anka w Londynie

STOCKHOLM, 9 października. (PD). Prasa londyńska jest przepełniona pesymistycznymi wiadomościami o sytuacji na froncie sowieckim. Wojenny korespondent „Timesa” wyraża życzenie by zła pogoda nadeszła jaknajprędzej, gdyż przeszkodził ona posuwaniu się wojsk niemieckich.

Jest rzeczą jasną, zaznacza on, że nowe ofensywa niemiecka jest bardziej niebezpieczna niż przypuszczano pierwotnie. Obecna ofensywa niemiecka nie posiada żadnej równowagi między poprzednimi ofensywami niemieckimi, oświadcza „Daily Express”. Dziennik ostrzega swoich czytelników przez wiarę w to, że Sowieciom uda się stawiać opór Niemcom.

„Daily Mail” stwierdza, że była jedyną gazetą, która nie była optymistycznie usposobiona przy ocenie wojny na froncie wschodnim. Niemieckie wojska — pisze dziennik — szły stale naprzód. Po ewentualnym zwycięstwie nad armią sowiecką, nie będzie już więcej na całym świecie armii, która by się przynajmniej choć co do konieczności mogła zmierzyć z armią niemiecką.

„New Chronicle” oświadcza, że Hitler nigdy by nie brał na siebie odpowiedzialności za te olbrzymie operacje, gdyby z tak mocnym przekonaniem o ich pozytywnym wyniku nie mówił. Gdyby już uprzednio nie wiedział o pomyslnym przebiegu tej ofensywy. Po 3 i pół miesiącach, w ciągu których ofensywa następowała po ofensywie, pisze dziennik dalej, mogą Niemcy rozpocząć ofensywę, która będzie silniejsza od poprzednich. Historia wojenna nie widziała jeszcze nigdy coś podobnego. Nadeszła godzina, kiedy Anglia musi być przygotowana na złe wiadomości.

DALSZE NISZCZENIE OKRĄŻONYCH ARMII

Na polu walki znaleziono poległego głównego dowódcę 18-tej armii sowieckiej. — Załamanie się rozpaczliwych prób przeciwnika przerwania pierścienia. — Na odcinku walk pewnej dywizji piechoty ko o Petersburga zniszczono 28 czołgów

Z Kwatery Głównej Führera, 11 października.

Naczelne Dowództwo Niemieckich Sił Zbrojnych podaje:

Na północ od Morza Azowskiego niszczenie przeciwnika zepchniętego na bardzo wąski obszar, ko czy się. Na polu walki znaleziono zwłoki poległego głównodowodzącego 18-tą armią sowiecką.

Zniszczenie okrążonych w rejonie Briańska i Wiazmy sił również postępuje szybko naprzód. Rozpaczliwe próby przeciwnika przerwania się zostały wszędzie przez wojska niemie-

ckie unicestwione. Liczba jeńców i zdobytych wojennej stale wzrasta.

Pod Petersburgiem załamały się również wczoraj wszystkie próby przeciwnika, starającego się przełamać otaczający go pierścień. W ciągu 3 dniowych walk jedynie tylko na odcinku działań pewnej dywizji piechoty zniszczono 28 najeźdźczych czołgów.

Samoloty bojowe ostatniej nocy bombardowały ważne obiekty wojskowe Moskwy, Petersburga, jak również linie kolejowe.

W jednym z portów Wysp Owczyh samoloty bojowe za dnia zatopili 2 statki handlowe o ogólnej pojemności ponad 2.500 TRB. i trafiły ciężko dwa dalsze statki. W nocy na 11 października samoloty bojowe bombardowały ważny port na wschodnim wybrzeżu brytyjskim, jak również urządzenia portowe w południowo-wschodniej Anglii.

W Afryce Północnej niemieckie samoloty bojowe w nocy na 10 października zaatakowały lotnisko brytyjskie Abur Smeitn. Dalszy skuteczny atak powietrzny skierowany był na

brytyjski ośrodek naftowy w Palestynie — Haifa.

Podczas walk powietrznych w Afryce Północnej zestrzelono 3 samoloty brytyjskie, nie ponosząc żadnych własnych strat.

Bombowce brytyjskie ostatniej nocy zrzuciły bomby kruszące i zapalające na różne miejscowości północno-zachodnich i zachodnich Niemiec. Ludność cywilna miała znaczne straty. W niektórych miejscach zburzono względnie uszkodzono budynki. Artyleria przeciwlotnicza zestrzeliła 6 atakujących bombowców.

AKCJA LOTNICTWA TRWA

BERLIN, 10. 10. (PD). DNB komunikuje ze źródeł wojskowych: W tym samym czasie gdy oddziały niemieckie posuwały się na wschód wzdłuż wybrzeża morza Azowskiego, siły powietrzne w atakach następujących falami bombardowały porty i unie-

możliwiły bolszewikom wszelkie próby ucieczki statkami.

„Zrobiliśmy w porcie Mariupol niespodziankę 15 małym statkom, które się tam załadowane wojskiem znajdowały — powiedział kapitan dowódca niemieckiej formacji — na molo i bulwarach nadbrze-

nych tłoczyli się żołnierze z kolumny sowieckiej. Długie pociągi przewoziły coraz to nowe masy ludzi i materiału. Samochody ciężarowe gnały nieskończonym szeregiem po prowadzącej do portu ulicy. W sam środek tych przygotowań do ucieczki padały niemieckie bom-

by trafiając w wagony, kolumny marszowe i okręty. Przed oczyma uciekających na wszystkie strony bolszewików tońęły statki transportowe jeden za drugim. Potężne pożary wybuchły aż pod niebo, będąc widomym znakiem klęski Sowieców”.

Zajęte miasta

BERLIN, 9 października. (PD). Zajęty przez wojska niemieckie Melitopol liczy 75.000 mieszkańców i leży na linii kolejowej Charków—Sewastopol na Krymie. Miasto ma ważne znaczenie pod względem przemysłowym.

Koto Bierdiańska 120 kilometrów na wschód od Melitopola nastąpiło spotkanie postępujących wzdłuż wybrzeża Morza Azowskiego oddziałów broni SS z następującymi z północy oddziałami pancernymi. Miasto to położone przy jednej z zatok Morza Azowskiego oddale jest o 250 km. w linii powietrznej od Dniepropietrowska posiada port i służy jako punkt przeładunkowy zboża dla zaplecza tego kraju. Dwie fabryki amunicji zatrudniały w r. 1937 na trzy zmiany 7.000 robotników.

Punktem najdalej wysuniętym na wschód, który osiągnęły wojska niemieckie jest Mariupol. Miasto leży przy zatoce Taganrog i służy jako port zarówno dla okrętów rolniczych położonych w pobliżu Morza Azowskiego jak dla przytłokającego z północy Zagłębia Donieckiego.

Mariupol posiadający 200.000 mieszkańców jest po Odessie najważniejszym portem południowym Związku Sowieckiego. Jest on przy tym miastem przemysłowym. Gospodarcze zbrojeniowej służy szeregi hut żelaznych, wyrabia się tu pancerne, granaty, lufy do dział, silnik, rorki, bloki i szyny stalowe, specjalne rury do budowy samolotów oraz precyzyjne blachy do samolotów, auta, czołgi. Do tego dochodzi fabryka motorów samolotowych, dwa zakłady budowy dział, fabryka karabinów i zakład produkujący wojenne materiały chemiczne.

Kampania wschodnia wchodzi w nowy okres

BERLIN, 10. 10. (PD). DNB otrzymuje ze sfer wojskowych następujące wyjaśnienie do komunikatu wojennego: Już dzisiaj przebieg operacji wojennych na Wschodzie przedstawia się jako wielki, ściśle zarysowany plan kampanii. Istotną rolę w tym dowództwo w ciągu trzech i pół miesięcy, poczynając od 22 czerwca, coraz to podawało do wiadomości, że operacje mają przebieg planowy i pomyslny, to podkreślenie planowości staje się obecnie zupełnie jasne: Od początku kampanii stale chodziło o zniszczenie sowieckich armii. Celem operacji nie było zdobycie terenu lub miast, lecz ostateczne załamanie zdolności bojowej przeciwnika. Nawiasem trzeba dodać, że na leży do tego zniszczenie centrów uzbrojeniowych oraz połączeń na tyłach.

Dowództwo niemieckie nie pozwa- liło nigdy i nigdzie, by armie sowieckie wymknęły się z kleszczy, na wielkie obszary, lecz przytrzymywało wroga, zmuszając go do walki, okrą- żało go, albo też jeśli przeciwnikowi

Nikt nie ujdzie żelaznego pierścienia

BERLIN, 10. 10. (PD). Ze sfer wojskowych komunikują: Po uporczywych atakach w rejonie Briańska żelazny pierścień dookoła otoczonych grup armii zawiązał się jeszcze bardziej. Gdzie tylko oddziały sowieckie próbowały przebić się, zostały odrzucone z bardzo ciężkimi stratami. Niezliczone baterie niemieckie przygrywały ich niszczącym ogniem zaś z powietrza padały na nich bomby z niemieckich samolotów bojowych. W śmiertelnym uderze-

ni udało się wymknąć, stępiało ono tak po plecach, że zawsze musiał stawić czoło. W ten sposób przeciwnik się ludził, że przez utworzenie prostego frontu, przebiegającego od Morza Azowskiego do Petersburga uda mu

się zatrzymać niemieckie uderzenie. Ten prosty front przełamały niemieckie siły zbrojne najpierw w bitwie niszczącej i okrążającej na wschód od Kijowa, a obecnie powtórnie na środkowym odcinku na szerokość 500 km., jak ot wynika z komunikatu wojennego. Przełamanie na tak szerokim froncie, przełamanie, które w dodatku dotarło tak głęboko, że możliwym było olbrzymie okrążenie pod Wiazmą i Briańskiem, znacząca zupełne skruszenie frontu. Skruszenie frontu znacząco wielkie, ostateczne rozstrzygnięcie. W kampanii wschodniej rozpoczyna się nowy okres walk. Także i w tym okresie dowództwo niemieckie i niemieckie siły zbrojne będą działały z taką samą precyzją, jak podczas minionych trzech i pół miesięcy.

Jeńców.

Dla Sowieców wybiła ostatnia godzina

MADRYT, 10. 10. (PD). Londyński korespondent madryckiego dziennika „Ya” komunikuje swemu piśmiu, że wszystkie gazety angielskie po dają dziś odezwę moskiewskiej „Prawdy”, w której powiada się, iż naród sowiecki musi sobie zdać sprawę, że bliska jest chwila załamania się.

Korespondent cytuję dalej „Evening Standard”, który pisze między innymi: „W Anglii nie ma już dużo nadziei. Panuje zupełny brak zaufania. Wśród angielskiego narodu daje się wszędzie zauważyć roz-

goryczenie, że trzeba patrzeć na zagładę sowieckiego sprzymierzeńca i nie można mu dać najmniejszej nawet pomocy. Obecnie dla Sowieców wybiła ostatnia godzina. Dawniej przez strzeń rosyjska nie miała znaczenia, a teraz miała być bronią na każdą pędzący ziemi. Ale jest już za późno”.

Korespondent „ABC” podaje z Londynu tylko wypowiedzi gazet i nazywa wszystkie gazety „Kassandrami”, albowiem mają czelność twierdzić, że przepowiadały to, co obecnie się stało.

Kassandra — „Daily Mail” pisze: „Byliśmy zawsze osamotnieni, jeśli pisaliśmy, że w odniesieniu do tego, co się dzieje, nie można żywić nawet cienia optymizmu”.

Korespondent podaje dalej, że „wszystkie angielskie gazety akcentują jednomyślnie, że przyjdzie chwila, gdy żadne wojsko na świecie nie będzie w stanie stawić czoła armii niemieckiej. Tymczasem w izbie postów rozważa się projekt wciągnięcia do wojska nawet takich, którzy mogą ledwie ruszać nogami”.

BERLIN, 9. 10. (PD). Szef prasowy Rzeszy, Dr. Dietrich zniweczył w dzisiejszych swoich enuncjacjach wobec prasy zagranicznej nadzieje Anglików, że kampania wschodnia w bardzo silny sposób wiąże całą Siłę Zbrojną Niemiec.

Niemcy prowadzą wojnę na wschodzie, oświadczył, tylko częścią niemieckich sił wojskowych. Niech Anglia dla przykładu tylko zrobi próbę w jakimkolwiek punkcie Europy i równocześnie akcją wojenną, a poniesie napewno klęskę.

Kara śmierci dla spekulantów

PRAGA, 9. 10. (PD). Sądy doraźne w Pradze i Brnie skazały w dniu wczorajszym 9 osób na śmierć, w tym 1 kupca i 8 rzeźników. Skazani do puszczali się stale wykroczeń przeciwko gospodarce wojennej, m. in. zakupili potajemnie i następnie sprzedali po cenach lichwiarskich: 684 4winie, 42 cieleta, 40 wołów, 7580 kg. mięsa, 110 kg. szmalcu, 240 kg. masła, 20 gęsi i 72688 jaj.

Działalność skazanych wywołała wśród ludności ogromne oburzenie — przy czym wskutek sprzedaży mięsa pochodzącego z tajnego uboju było narażone na niebezpieczeństwo zdrowie ludności. Dwaj ze skazanych nabyli poza tym 18 i pół wagonów zboża w tajnym handlu, tajnie ziemi i sprzedali po cenach wygórowanych.

Skończyć ZE ZBRODNICZĄ SPEKULACJĄ

W walce z paskarstwem musi pomóc władzom społeczeństwo

Mimo zarządzeń władz, które z całą energią chcą tępić samowolę spekulantów, żerujących na ludzkiej nędzy i potrzebach konsumenta, mimo kar i innych środków administracyjnych, — w Wilnie i wileńszczyźnie nie chce się państwa spekulacja uspokoić.

Chcą spekulować nie tylko wprawni przekupnie, podbijając ceny produktów pierwszej potrzeby, nabywane bezpośrednio od producenta, ale również też apetyt naszego „pocciwego kmiotka”, który sam już nie wie, co i jak liczyć ma za przywiezione na targ wilejski kartofle, drzewo itp.

Zabukany przez wyzyskiwaczy, prawie wsłuchany w ich podszepty, że „jutro będzie jeszcze drożej albo wcale nie będzie”, konsument pozwala zdzierać z siebie skórę i płaci wysokie ceny. W rezultacie podnieca jeszcze bardziej apetyt sprzedawcy, przyczyniając się tym samym do dalszego rozwoju spekulacji.

Dzięki temu stwarza się jakiś szalony labirynt nieprawnej zwyczajności, zachłani bowiem wieśniak czy też handlarz-półśrednik nie chce w swej krótkowzroczności pamiętać o tym, że jednocześnie ze zwykłą ceną produktów spożywczych rośnie zwykła cena artykułów przemysłowych. Przecież au, lec lub rzemieślnik, dając wieśniakowi swoje wyroby, też kalkuluje tak, aby mieć ożność na bycia właśnie tych drogo sprzedawanych kartofli lub drzewa.

I co ma czynić przy takich cenach nieszczęśliwy spożywca, zarabiający — powiedzmy — przeciętnie 15 rubli dziennie i mający na utrzymanie rodzinę z 4-5 osobami?

Do takiego zwyrodnienia życia gospodarczego i wzrostu cen przy-

czyniają się w bardzo dużej mierze ci pośrednicy — szabesgoje, którzy skupiają produkty na przedmieściach, aby odsprzedać je w śródmieściu i b. żydom do ghetto, za podwójną a nawet potrójną cenę. Zarządzenia władz ściśle określa ją gatunki artykułów pierwszej potrzeby, wykluczając tym samym z góry wszelkie nieporozumienia. A więc żądanie nadmiernych cen jest objawem typowej spekulacji, która winna być najsurowiej karana.

Jednocześnie podajemy w karykaturze tak charakterystyczny dla dzisiejszych czasów typ właściciela, który żąda za wózek drzewa nie mniej niż więcej tylko lustra i fortepianu. Czy jest w tej karykaturze jakaś przesada? Nie! Ona wskazuje bowiem, do jakiej głupoty może doprowadzić ten sztuczny i nie-naturalny stan rzeczy.

Wemy przykład ze zwycięskich Niemców, którzy przez swą rządzą gospodarkę, dyscyplinę i solidarność społeczną paskarstwa nie znają, a najmniejszy objaw chęci nadmiernej zysku jest karany jak najsurowiej. Niech groźnym memento dla spekulantów będzie podana powyżej wiadomość z Pragi, p. t. „Kara śmierci dla spekulantów”, do nosząca o skazaniu na karę śmierci 9 paskarzy.

Musimy wychować się wzajemnie i pomóc władzom w tępieniu paskarstwa! Nie ma wielkich kar na szkodników w życiu społecznym! Musimy stawiać ich pod preglasz o pini publiczne, oddając nawet w ręce władz!

Nie będzie to żadnym deklaratywem, a zwykłym obowiązkiem obywatela, który w ładzie, porządku i spokoju chce pracować i możliwie bezboleśnie przeżyć te ciężkie czasy obecnej wojny.

Richtlinien — Instrukcja

zur Wiederherstellung einer geordneten Verwaltung der nationalisierten Häuser in Städten und Industrieorten vom 3. Oktober 1941.

Die bolschewistische Regierung Litauens hat durch Beschluss vom 31. Oktober 1940 das Eigentum an den grossen Häusern in Städten und Industrieorten verstaatlicht. Diese Massnahme der Sowjets hat zu einem Verfall der Häuser und zu einer planlosen Wohnungsbewirtschaftung geführt. Um eine ordnungsgemässe Verwaltung der Häuser unbeschadet einer endgültigen Regelung sicherzustellen, bestimme ich vorläufig folgendes:

§ 1. Für die Verwaltung der nationalisierten Häuser werden Wohnungsämter errichtet, deren Organisation und Aufgaben durch besondere Anordnung geregelt werden.

§ 2. 1) Wer am 31. 10. 1940 Eigentümer eines Hauses war, das in Ausführung des Beschlusses der Sowjets vom 31. 10. 1940 nationalisiert worden ist, wird auf Antrag als vorläufiger Verwalter des Hauses eingesetzt. 2) Stand das Haus im Eigentum mehrerer Personen, so bestimmt das Wohnungsamt auf Vorschlag der Mit-Eigentümer den vorläufigen Verwalter.

3) Ist der frühere Eigentümer gestorben, so wird sein Erbe auf Antrag und nach erfolgtem Nachweis seines Erbrechts als vorläufiger Verwalter eingesetzt; bei mehreren Erben gilt Par. 2 Abs. 2. Wenn der Eigentümer von den Sowjets verschleppt worden ist, setzt das Wohnungsamt den vorläufigen Verwalter unter Berücksichtigung der nächsten Verwandten ein.

§ 3. 1) Juden, Kommunisten und Personen, die nach dem 1. 9. 1939 in den Generalbezirk eingewandert sind, dürfen als vorläufige Verwalter nicht eingesetzt werden.

2) Personen, die sich gegen das Deutsche Reich feindlich betätigt haben, dürfen als vorläufige Bewirtschaftler nicht tätig sein. Die Entscheidung über diese, mir von dem Wohnungsamt vorzulegenden Fälle behalte ich mir vor.

§ 4. 1) Die Aufgaben des vorläufigen Verwalters werden von dem zuständigen Wohnungsamt wahrgenommen, wenn:

- a) der frühere Eigentümer nicht zu ermitteln ist oder
- b) Streit über das frühere Eigentum besteht oder
- c) Erben des früheren Eigentümers nicht vorhanden sind oder
- d) der frühere Eigentümer sich ausserhalb des Grossdeutschen Reiches einschliesslich der besetzten Gebiete aufhält und kein Bevollmächtigter von ihm vorhanden ist
- e) wenn der frühere Eigentümer

als vorläufiger Verwalter gemäss Par. 3 nicht eingesetzt wird.

2) Die Wohnungsämter können für die im Abs. 1 genannten Häuser vertrauenswürdige Personen als vorläufige Verwalter einsetzen.

§ 5. Der frühere Eigentümer erhält das Recht, eine seinem Familienstand entsprechende Wohnung in seinem früheren Hause unentgeltlich zu bewohnen. In Zweifelsfällen entscheidet das zuständige Wohnungsamt.

§ 6. Ein Recht auf Benutzung von Räumen entsteht erst nach Abschluss eines Mietvertrags zwischen dem Wohnungsamt und dem Mieter. Auch die Einweisung des vorläufigen Verwalters in seine Räume erfolgt erst nach Abschluss eines Mietvertrags.

§ 7. Die Höhe der Miete wird durch das Wohnungsamt festgesetzt und richtet sich nach der Lage, der Grösse und der Ausstattung der Räume. Die näheren Bestimmungen über die Festsetzung der Mieten werden besonders erlassen.

§ 8. Der vorläufige Hausverwalter hat die Pflicht, nach den Regeln ordnungsgemässer Bewirtschaftung für die Pflege und Instandsetzung des Hauses zu sorgen, die mit der Verwaltung des Hauses verbundenen Aufgaben zu erfüllen, die Mieten einzuziehen und mit den Wohnungsämtern abzurechnen. Er haftet für eine gewissenhafte Erfüllung seiner Pflichten.

§ 9. Die eingehende Miete ist wie folgt zu verwenden:

1. Für die Zahlung der Grundvermögenssteuer.
2. Für die Zahlung der öffentlichen Gebühren (z. B. für Müll- und Schneefuhr, Schornsteinfegen, Kanalisation).
3. Für die Zahlung der sonstigen Aufwendungen für das Grundstück wie z. B. Hausmann, Lift usw.,
4. für Hausreparaturen.

Verbleibt ein Ueberschuss der Einnahmen über die Ausgaben, so ist der Betrag an das Wohnungsamt abzuliefern.

§ 10. Der vorläufige Hausverwalter hat bis zum 15. eines jeden Monats mit dem Wohnungsamt abzurechnen.

§ 11. Der Leiter des Wohnungsamts hat das Recht, von den vorläufigen Hausverwaltern die Vornahme erforderlicher Reparaturen an und in Häusern zu verlangen.

§ 12. Ueber die sich aus dieser Verordnung ergebenden Fragen (ausser Par. 3 (2)) sowie bei Streitigkeiten aus dem Mietverhältnis entscheidet das Wohnungsamt nach meinen Weisungen.

§ 13. (1) Von der vorstehenden Regelung werden nicht betroffen und einer Sonderregelung vorbehalten:

1. Häuser, die den aufgelösten politischen Organisationen gehörten;
2. Häuser, die einen allgemeinen historischen oder Kunstwert haben;
3. Häuser, die von litauischen Verwaltungsstellen benutzt worden.

(2) Wegen der Häuser, die von der Deutschen Verwaltung ganz oder zum Teil in Anspruch genommen werden, erfolgt besondere Bestimmung.

§ 14. Die Einzelfragen werden in einer Durchführungsbestimmung geregelt.

§ 15. Diese Richtlinien treten am 15. Oktober 1941 in Kraft. Die Mieten und die öffentlichen Abgaben werden ab 1. November 1941 nach diesen Bestimmungen entrichtet.

Der Generalkommissar in Kauen (gez.) Dr. von RENTELN.

Bolschewicki rząd Litwy postanowił z 31 października 1940 r. upaństwowił własność wielkich domów w miastach i miejscowościach przemysłowych. Zastosowanie tego środka przez Sowjety doprowadziło do zniszczenia domów i bezplanowej gospodarki mieszkaniowej. Celem uporządkowania zarządu domami niezależnie od ostatecznego uregulowania, postanawiam na okres przejściowy co następuje:

§ 1. Dla zarządu znacjonalizowanymi domami tworzy się urzędy mieszkaniowe, których organizację i zadania określi specjalne zarządzenie.

§ 2. 1) Kto był 31. 10. 1940 właścicielem domu znacjonalizowanego w wykonaniu postanowienia Sowietów z 31. 10. 1940, zostaje na wniosek wyznaczony tymczasowym zarządcą domu.

2) Jeżeli dom stanowił własność kilku osób, urząd mieszkaniowy wyznacza na wniosek współwłaścicieli tymczasowego zarządcę.

3) W wypadku śmierci poprzedniego właściciela, tymczasowym zarządcą wyznaczony zostanie na wniosek spadkobiercy jego po przedstawieniu dowodu swoich praw spadkobierczych; w wypadku większej liczby spadkobierców ma zastosowanie § 2 ust. 2. Jeśli właściciel został przez Sowjety wywieziony, ustanawia urząd mieszkaniowy tymczasowego zarządcę, uwzględniając najbliższych krewnych.

§ 3. 1) Żydzi, komuniści i osoby, które przybyły do okręgu Generalnego po 1. 9. 1939 nie mogą być wyznaczone jako tymczasowi zarządcy.

2) Osoby, które działają na szkodę Rzeczy Niemieckiej nie mogą być zatrudnione, jako tymczasowi zarządcy. Rezerwuję sobie prawo rozstrzygnięcia w tych sprawach; — urząd mieszkaniowy winien mi je przedstawiać.

§ 4. 1) Zadania tymczasowego zarządcy przejmują właściwy urząd mieszkaniowy, jeżeli:

- a) dawnego właściciela nie można znaleźć, albo
- b) istnieje spór o dawną własność, albo
- c) nie ma spadkobierców dawnego właściciela, albo
- d) dawny właściciel przebywa poza obszarem Rzeczy Wielkiej Niemiec łącznie z obszarami zajętymi, a nie ma żadnego jego pełnomocnika,
- e) jeżeli dawny właściciel nie może być wyznaczony tymczasowym zarządcą stosownie do postanowień § 3.

2) Urzędy mieszkaniowe mogą wyznaczyć godne zaufania osoby tymczasowymi zarządcami domów wymienionych w ustępie 1.

§ 5. Dawny właściciel zachowuje prawo bezpłatnego zajmowania w swoim dawnym domu mieszkania, odpowiadającego wielkości jego rodziny. W wątpliwych wypadkach rozstrzyga właściwy urząd mieszkaniowy.

§ 6. Prawo dysponowania przestrzenią mieszkalną powstaje dopiero po wygaśnięciu kontraktu najmu między urzędem mieszkaniowym a wynajmującym. Również wprowadzenie tymczasowego zarządcy w jego dom mieszkanie następuje dopiero po wygaśnięciu kontraktu najmu.

§ 7. Wysokość komornego ustala urząd mieszkaniowy biorąc pod uwagę położenie, wielkość i wyposażenie pomieszczeń mieszkalnych. Blisze wskazówki o ustaleniu komornego zostaną wydane osobno.

§ 8. Obowiązkiem tymczasowego zarządcy jest troszczyć się o opiekę i utrzymanie w stanie normalnym domu według prawideł gospodarki racjonalnej, wypełniać związane z zarządzeniem domu zadania, ściśle ko-morne i robić rozliczenia z urzędami mieszkaniowymi. Odpowiada on za sumienne wypełnianie swoich obowiązków.

§ 9. Wpływami z komornego należy obierać w sposób następujący:

- 1) Na opłacanie podatku od nieruchomości;
 - 2) Na opłacanie należności publicznych (np. za wywóz śmieci i śniegu, czyszczenie kominów, kanalizację);
 - 3) Na opłacanie innych wydatków na nieruchomości jak np. opłata dozorczy, windy itp.;
 - 4) Na remonty domu.
- Jeśli pozostaje nadwyżka wpływów nad wydatkami, to należy sumę tę przekazać urzędowi mieszkaniowemu.

§ 10. Tymczasowy zarządcą winien przeprowadzić rozrachunek z urzędem mieszkaniowym do dn. 15 każdego miesiąca.

§ 11. Kierownik urzędu mieszkaniowego ma prawo żądać od tymczasowych zarządców projektu wymaganych remontów zewnątrz i wewnątrz domów.

§ 12. Kwestie wynikające z tego rozporządzenia (oprócz par. 3 (2)) jak również spory wynikające ze stosunku dzierżawnego rozstrzyga według moich wskazówek urząd mieszkaniowy.

§ 13. (1) Wyjęte z pod mocy obowiązującej niniejszego zarządzenia i zastrzeżenia do specjalnego uregulowania są:

- 1) domy, które należały do rozwiązanych organizacji politycznych;
- 2) domy mające ogólną wartość historyczną, lub zabytkową;
- 3) domy, z których korzystają urzędy zarządu litewskiego,
- (2) Odnosnie domów, które całkowicie, lub częściowo zajmuje zarząd Niemiecki, ukaże się postanowienie specjalne.

§ 14. Zagadnienia szczegółowe zostaną uregulowane przepisami wykonawczymi.

§ 15. Instrukcja obowiązuje od dn. 15 października 1941 r. Komorne i daniny publiczne należy płać według niniejszych instrukcji od dn. 1 listopada 1941 r.

Generalny Komisarz w Kownie podp. Dr. von RENTELN

(Przepisy wykonawcze do powyższej Instrukcji zamieścimy w numerze wtorkowym).

Chwilka

Ostatni promień słońca musnął Ostrą Bramę,
Matki Bożej żegnając oblicze świetlane,
Żegnając ciche miasto na nocne godziny
I spłynął w złote włosy wileńskiej dziewczyny.
Mrok na miasto opuścił niewidzialne ręce,
Echo drzwonów zamarło w modlitwie — podzięce...
Wkrótce zaśnie, by z brząskiem jutra się obudzić —
Pracowite, spokojne — miasto dobrych ludzi.

O. Z.

Handel wymienny na rynkach wileńskich

Panoczku, musowie za woz drzewa do tego lustra dobawić jeszcze fortepian. Mnie taka rzecz bardzo przygodzi się do... zsyppwania sieczki.

Z dnia

12
października

NIEDZIELA
21-sza po Ziel. św.
Salwina i Serafina
Poniedziałek
dnia 13 października
Edwarda Kr., Te. fia

— **UWAGI BYŁYCH WŁAŚCICIELI DOMÓW.** Zwracamy uwagę byłych właścicieli domów, że w numerze dzisiejszym zamieściliśmy instrukcję w przedmiocie administracji domów znalezionych w okresie przejściowym, wydana przez Komisarza Generalnego w Kownie.

— **LOKALE DLA KURSÓW ROLNICZYCH.** Agronomowie rejonowi otrzymali zarządzenie przygotowania odpowiednich lokali na zimowe kursy rolnicze, organizowane dla młodzieży, której rodzice wzorowo prowadzą swe gospodarstwa. (s)

— **UBEZPIECZENIE NA ŻYCIE.** Jak się dowiadujemy ze źródeł miarodajnych w czasie najbliższym ma być wprowadzona nowa ustawa ubezpieczeniowa na życie, która będzie obowiązywać wszystkich pracujących miasta i okregu. (t)

— **URUCHOMIENIE WYTWÓRNI KAWY.** „Lietukis“ uruchomił wytwórnię mikserską kawy z żołądź. Celem zaopatrzenia tej wytwórni w surowiec „Lietukis“ skupuje żołądź płacąc od 40 kop. do 1 rb za 1 kg. (t)

— **ILE OSÓB KORZYSTA OBECNIE Z APROWIZACJI.** Na terenie m. Wilna obecnie korzysta z aprowizacji w sklepach rejonowych, stołówkach, restauracjach i innych zakładach 172 000 ludzi, wliczając w to przejeżdżających, szpitale i więzienia. Cyfra ta nie obejmuje mieszkańców bardziej odległych przedmieść, posiadających odrębny system aprowizacyjny. (s)

— **BUDOWA NOWEGO POMIESZCZENIA DLA FABRYKI DROŻDZY W NOWEJ WILEJCE.** Jak się dowiadujemy, po przeprowadzeniu niezbędnego remontu maszyn drożdżowni w Nowej Wilejce, przystąpiło obecnie do budowy nowego gmachu, który pomoże wszystkim urządzeniom fabryki.

W stadium końcowym znajdują się także prace nad konserwacją budynków uszkodzonych podczas ostatnich działań wojennych. (t)

— **SEZON DROBNYCH RYB.** Obecnie rozpoczął się na jeziorach sezon połowu drobnych ryb, używanych do wyrobu konserw. Z tej racji większa część połowów będzie przekazywana wytwórniom konserw. Mimo to sporo tych ryb trafi do sprzedaży detalicznej. (s)

— **ROBOTY DROGOWE W NOWEJ WILEJCE.** W mieście Nowa Wilejka zostały przeprowadzone wielkie roboty uliczne. Przebrakowano i nawielowano większość ulic, o powierzchni około 2.500 m. kw. Obecnie w dalszym ciągu trwają roboty nawielacyjne i brukarskie przy ul. Wróblej i Lidzkiej, gdzie zostanie położony bruk na powierzchni 1.600 m. kw.

— **WYPALANIE KAFELI.** Kafelarnie wileńskie ukończyły letni sezon pracy polegający na wyrobie kafel surowych i przystąpiły do zimowego sezonu wypalania wyrobów surowych. Prawie wszystkie kafelarnie zdały przez lato wyroby potrzebne ilości surowych kafli, wystarczając do wypalania przez całą zimę. (t)

— **DYREKCJA POWSZECHNEJ SZKOŁY BIAŁORUSKIEJ** zawiadamia obywateli narodowości białoruskiej oraz tych rodziców, którzy zapisać swoje dzieci do szkoły białoruskiej, że zajęcia w tej szkole już się rozpoczęły i odbywają się normalnie codziennie od godziny 9-iej w lokalu gimnazjum białorusko-rosyjskiego przy ul. Ausros Vartu (Ostrobramskiej) Nr. 29. Zapis uczniów do wszystkich klas trwa nadal.

Zaopatrywanie rolników w nasiona

Wzorem lat ubiegłych „Lietukis“ w roku bieżącym również zaopatruje rolników w nasiona szlachetnych odmian zbóż. Obecnie rolnicy mogą pozyskać te nasiona wymieniając je w składach „Lietukis“ na zwykłe zboże. Rolnicy, którzy nie posiadają własnych nasion zboża, mogą je nabyć na podstawie zaświadczeń wydawanych przez gminy. Informacji w tej sprawie udzielają agronomowie rejonowi. (t)

Die Staatliche Versicherungsverwaltung gibt bekannt:

1. dass mit der Durchführung der Formalitäten der obligatorischen Gebäude- und Vieh- (Pferde und Rinder) Versicherung fuer das laufende Jahr 1941 bereits begonnen worden ist;
2. die Staatliche Versicherungsverwaltung hafter fuer die nach dem 1. Januar 1941 entstandenen Schäden (Kriegsschäden sind ausgeschlossen);
3. der Ort und die Zeit, wo und wann die Versicherungsscheine (Polizen) der obligatorischen Versicherung in Empfang zu nehmen und die fuer obligatorische Versicherung zu zahlenden Prämien zu entrichten sind, werden von den örtlichen Versicherungsinspektionen oder den Gemeinde-Verwaltungen bekannt gegeben;
4. Besitzer des obligatorisch versicherten Eigentums werden aufgefordert auf die in den Bekanntgaben festgesetzte Ordnung und Zeit der Prämienzahlung streng zu achten.

Auskunfte in allen Versicherungsangelegenheiten erteilt die **STAATLICHE VERSICHERUNGS-VERWALTUNG** fuer Litauen
Kauen, Mickiewicza 5
Tel. 21383
und die **STADT- oder KREISINSPEKTIONEN** bzw. Bezirks-Inspektoren.

Beamtung

Hiermit geben wir bekannt, dass die Versicherungsinspektion der Stadt Wilna (Jagiellonen-Strasse Nr. 14) zur Durchführung der Anordnung der Staatlichen Versicherungsverwaltung in Litauen über Inkrafttreten der Zwangsversicherung beginnt wird, ab 15. Oktober 1941 Versicherungsbescheinigungen ausgeben und deren gemäß Versicherungsbeiträge entgegenzunehmen.
Daher sind alle Bürger, welche im Stadtbereich Gebäude, die ihr privates Eigentum darstellen (d. h. nicht verstaatlicht sind), sowie lebendiges Inventar (Pferde und Rinder) (haben), verpflichtet, sich in der Stadtinspektion während der Sprechstunden zu melden, um eine Versicherungsbescheinigung zu erhalten und eine entsprechende Gebühr nach unten angeführtem Plan zu entrichten:

Vom 15. 18. X. — alle Bürger, deren Vermögen sich in Kalvarija, Boltupis, Snipischki, Scheschkinia, Berg, Tuskulan, Soltanischki, Zwierzynez und in Karolinka befindet.
Vom 20. — 22. X. — alle Bürger, deren Vermögen sich in Wolokumpis, Pospieschka, Antokol, Zascetsche und Belmont befindet.
Vom 23. — 24. X. — alle Bürger, deren Vermögen sich in Rossa, Puschkarnia, Markutiz, Altstadt, Stadtzentrum, Witscha Lapa, Nowe Zabudowania und Ponary befindet.
Vom 25. — 27. X. — alle Bürger, deren Vermögen sich in der Wilnauer Kolonie, Dorf Gory, Kropiwicza, Rvishchki, Kuprijanischki, Lipowka, Burbischki und Porubank befindet.
Vom 28. — 29. X. — alle Bürger, deren Vermögen sich in allen anderen und oben nicht erwähnten Stadtvierteln von Wilna befindet.

Alle Vermögensbesitzer, die sich bei der Versicherungsinspektionen melden, haben folgende Angaben mitzubringen:
a) das Ausmass der Wände eines jeden Gebäudes, d. h. die Länge, Breite, Höhe mit einer Genauigkeit bis 1/10 m., aus welchen Material die Wände gebaut und mit welchem die Böden gedeckt sind (Blech, Schindel, Dachbretchen, Stroh u. dgl.). Alter des Gebäudes und sein Zustand;
b) die Pferde- und Viehzahl, sowie deren Alter.

Diese Angaben bestätigt der Besitzer mit seiner Unterschrift auf einem Blankett.
Die Inspektion berechnet den Wert der Gebäude, stellt Versicherungsbescheinigungen aus und bestimmt die Versicherungsgebühr.

Denjenigen Bürgern gegenüber, welche dieser Bekanntmachung gemäss die Versicherung in der angegebenen Zeit nicht durchführen werden, wird Zwang ausgeübt und Strafe auferlegt.

Die Eigentümer sind verpflichtet, nachdem sie diese Bekanntmachung gelesen haben, darüber ihre Nachbarn und Bekannten, sofern es sie betrifft, in Kenntnis zu setzen.

VERSICHERUNGSINSPEKTION DER STADT WILNA

Zarząd Państwowego Ubezpieczenia donosi:

1. że zaczęło obowiązywać przymusowe ubezpieczenie budowli i żywego inwentarza (konie i bydło) w bieżącym 1941 r.
2. Zarząd Państwowego Ubezpieczenia odpowiada za szkody wynikłe po 1 stycznia 1941 r. (wyluczając szkody wojenne).

3. Miejsce i czas, to jest gdzie i kiedy trzeba będzie otrzymać zaświadczenie o przymusowym ubezpieczeniu (polisie) i opłacić należną za ubezpieczenie składkę, będzie podane przez miejscową Inspekcję Ubezpieczeń albo Zarząd Gminy.

4. Właściciele mienia objętego przymusem obowiązani są z całą dokładnością zastosować się do ustalonego porządku i czasu opłacenia należności za ubezpieczenie.

We wszystkich sprawach ubezpieczeniowych informacji udziela:
ZARZĄD PAŃSTWOWEGO UBEZPIECZENIA w Litwie
Kauen, Mickiewicza Nr. 5
tel. 21383.

oraz **INSPEKCJE MIAST I POWIATÓW** albo rejonowi Inspektorzy.

Obwieszczenie

Niniejszym zawiadamiamy, że w wykonaniu zarządzenia Państwowego Zarządu Ubezpieczeń w Litwie o wejściu w życie przymusowego ubezpieczenia, Inspekcja Ubezpieczeń m. Wilna (ul. Jagiellońska Nr. 14) począwszy od dnia 15 października 1941 r. zaczęła wydawać zaświadczenia ubezpieczeniowe i przyjmować w nich składki za ubezpieczenie.
Dlatego wszyscy obywatele mający w granicach m. Wilna budowle na prawie prywatnej własności (niezacionalizowane) oraz żywy inwentarz (konie i bydło) obowiązani są przybyć w godzinach urzędowych do m. Inspekcji w celu otrzymania zaświadczenia o ubezpieczeniu i opłaceniu należnej składki wg. poniżej podanego planu.

Od 15 do 18. X. wszyscy obywatele posiadający swoje mienie: w Kalwarji, Boltupiu, Snipiskach, Szeszkinia Góra, Tuskulanach, Soltaniskach, Zwierzyne, Karolince.

Od 20 do 22 X. posiadający mienie w Wolokumpiu, Poopiesze, Antokolu, Zarzecz, Belmonte.

Od 23 do 24 X. Rossa, Puskarnia, Markucie, Starym Mieście, w Centrum miasta, Wilczej Łapie, Nowym Zabudowaniu, Ponarach.

Od 25 do 27 X. posiadający mienie w Kolonii Wileńskiej, we wsi Góry, Kropiwiczy, Rybiskach, Kuprijaniskach, Lipówce, Burbiskach i w Porubanku.

Od 28 do 29. X. wszyscy posiadający mienie w pozostałych miejscowościach m. Wilna.

Zgłaszający się do Inspekcji Ubezpieczeń właściciele mienia muszą posiadać następujące dane:

a) wymiary zewnętrzne ścian każdego budynku, t. j. długość, szerokość i wysokość z dokładnością do 1/10 mtr., z jakiego materiału są wybudowane ściany, materiał jakim jest pokryty dach (blacha, gont, drzazga, słoma itp.), wiek budynku i jego stan.

b) liczbę koni, bydła i ich wiek.
Dane powyższe właściciele stwierdzą swoim podpisem na blankiecie.

Obliczenie wartości budynków, napisanie zaświadczenia ubezpieczeniowego oraz obliczenia należności za ubezpieczenie dokona Inspekcja.
W stosunku do tych właścicieli, którzy w swoim czasie nie zalażą ubezpieczenia na podstawie powyższego obwieszczenia, ubezpieczenie zostanie dokonane przymusowo, z zastosowaniem sankcji karnych.

Właściciele po przeczytaniu niniejszego obwieszczenia obowiązani są zapoznać z jego treścią swoich sąsiadów i znajomych o ile to ich również dotyczy.

INSPEKCJA UBEZPIECZENIA m. WILNA.

TEATRY FILMOWE

„CASINO“ — Didzioji (Wielka) 47.

Dziś ostatni dzień!
Wspaniały dramat wg Sudermanna

Ognie świętojańskie

NADPROGRAM:
Ostatnia wiadomość z frontu w Afryce, Murmański i Ukraina.
Początek seansu o g. 15, 17 i 19. — Kaszy czynne od g. 13.30

Premiera od poniedziałku
Wspaniały film muzyczny

„OPERETTE“

Historia Operetki Wiedeńskiej

NADPROGRAM: Najnowszy Tygodnik Aktualności
Wojna w Afryce, na Froncie Północnym i na Ukrainie.

Początek seansów o g. 3, 5, 7. — Kaszy czynne od g. 14.30

„AUSZRA“ — Pylimo (Zawalna) 24

Wielki film krwawy

HALLO! RADIO POLICYJNE DONOSI...
Nadprogram: Najświeższe aktualności z frontu i z tyłu, światła
Początek seansów o g. 14, 16.30 i 18.45.
Dla młodzieży w wolnych.

Od poniedziałku premiera
Wspaniały dramat wg Sudermanna

„Ognie Świętojańskie“

Nadprogram: Ostatnie aktualności z frontu.
Początek seansów o g. 14 i 18.30

„MUA“ — Naugarduko (Nowogródka) 8

Dziś, po raz pierwszy w Wilnie, szampańska komedia muzyczna
pełna humoru, śmiechu i śpiewu p. t.

„Wiedeńskie historie“

Nadprogram: Ostatnie aktualności świata.
Początek seansów o g. 15, 17 i 19.15

„KOLEJOWE“ — Gelezinkello (Kolejowa) 14

Po raz pierwszy w Wilnie

przejęty film
w rolach głównych: Ha. a Hoff i Elga Brink

Nadprogram: Walki pod Smoleńskiem.
Początek seansów o g. 15, 17 i 19.15

FILHARMONIA

W niedzielę 12 b. m. o g. 18.30 — III KONCERT SYMFONICZNY
Dyrygent — S. Symeon — Orkiestra — Dągliński Valentin.
W programie: VI Symfonia Czajkowskiego, Egmont — Richard Wagner, Kapadzia Litwiska Karłowicza, Kantata Symeonowa.

Bilety w cenie od 4.50 — 6 rb. w kasie Filharmonii, Ausros Vartu (Ostrobramska) 5, codziennie w godz. 10—12 i 17—19

PRZYJMIELNY PRZEKAZY PIENIĘŻNE

do KOWNA, SZAWEL I PONIEWIEŻA

Bank Komunalny
Wilno, Jagailos (Jagiellońska) 14

Sadzić sady! — większy zysk, najpewniejsza
obecnie oszczędność! **BRZEWKA**
OWOLOWA odporne na choroby. Zamówienia: p. użycza
K. Niemcewicz, Danilowo, Tauraginskij, lub: Wilno, Kalvariję
(Kalvariję) 148 i Zygmuntę (Zygmuntowska) 26. akien

B. Państwowa Fabryka Bielizny „Standartas“

Polocko (Polocka) 4

szyje najrozmaitszą bieliznę męską i damską
z materiałów klientów, oraz bieliznę pościelową.
Robota jest wykonywana sumiennie, szybko i dobrze

Dyrektor.

Handel i Przemysł

Aparaty radiowe elektryczne
naprawa solidnie i tanio
Wiktoria Jasulinas
Ausros Vartu (Ostrobramska) 20
Fachowe porady bezpłatnie.

Pracownia bielizny
damskiej, męskiej i dziecięcej
oraz najnowsze modele na bieliznę pościelową wykonuje
z nowoczesnych materiałów. Haft
maszynowy, zameczki i kłaski.
Voklecz q (Niemiecka) 24. — a

Pracownia radio-elektromechaniczna
Trakų (Trocka) 1
Polakauskas Romualdas. — a

LOKALE

Jeden-dwa pokoje meblowane lub nie z umeblowaną kuchnią. Oczarownie (d. Zakretowa) 9-5. 1407

Pokoje umeblowane i jednoosobne dla samotnego. Użupio (Zaręcz) 17-12. 1418

Pokoje do wynajęcia Giedimino (d. Mickiewicza) 51-1. 1391

Samotny urzędnik państwowy poszukuje pokoju z umeblowaniem i z wygodami. Oferty składać pod adresem: Baltupis (Boltupis) 12-5. od g. 18. 1385

Szukam dużego pokoju umeblowanego przy rodzinie. Oferty do administracji „Gocia“ pod „Litę“. 1375

100 rubli damy temu, kto waka-
ze 2-pokojowe wzdłuż
3-pokojowe małe mieszkanie z
wygodami w przedmieściu. Zgłosze-
nia w administracji „Gocia“
do ogłoszenia ogłoszeń. — g

Były nauczyciel gimnazjum,
matematyka wyjechał na kon-
dyję. Wiadomości: Basanavi-
ciaus g. (W. Pobluska) 15-32. 1401

Nauczycielka-niemieckiej, fran-
cuskiej—zamieszkała z dziećmi i
gospodarstwem za atramentem-
Totoriję g. (Tatarska) 8-15. 1392

Trzeba natychmiast opie-
kunka do roznego dziecka.
Pierwsza g. (Przejści) 5 m. 2. 1398

Trzeba natychmiast opie-
kunka do roznego dziecka.
Pierwsza g. (Przejści) 5 m. 2. 1398

Trzeba natychmiast opie-
kunka do roznego dziecka.
Pierwsza g. (Przejści) 5 m. 2. 1398

Trzeba natychmiast opie-
kunka do roznego dziecka.
Pierwsza g. (Przejści) 5 m. 2. 1398

Trzeba natychmiast opie-
kunka do roznego dziecka.
Pierwsza g. (Przejści) 5 m. 2. 1398

Trzeba natychmiast opie-
kunka do roznego dziecka.
Pierwsza g. (Przejści) 5 m. 2. 1398

Trzeba natychmiast opie-
kunka do roznego dziecka.
Pierwsza g. (Przejści) 5 m. 2. 1398

Trzeba natychmiast opie-
kunka do roznego dziecka.
Pierwsza g. (Przejści) 5 m. 2. 1398

Trzeba natychmiast opie-
kunka do roznego dziecka.
Pierwsza g. (Przejści) 5 m. 2. 1398

Trzeba natychmiast opie-
kunka do roznego dziecka.
Pierwsza g. (Przejści) 5 m. 2. 1398

Trzeba natychmiast opie-
kunka do roznego dziecka.
Pierwsza g. (Przejści) 5 m. 2. 1398

Trzeba natychmiast opie-
kunka do roznego dziecka.
Pierwsza g. (Przejści) 5 m. 2. 1398

Trzeba natychmiast opie-
kunka do roznego dziecka.
Pierwsza g. (Przejści) 5 m. 2. 1398

Trzeba natychmiast opie-
kunka do roznego dziecka.
Pierwsza g. (Przejści) 5 m. 2. 1398

Pogotowie elektryczne

Bochwie 1-5-ka
NAPRAWA INSTALACJI
sie trzyczyn i radiowych
Vilniaus (Wileńska) 23

Potrzbna stala sluzajaca. Wa-
runki sk. mna. Aukstul g.
(Clas-a) 3-8. 1410

B. student U. S. B. poszukuje
kondycji na wsi. Moze po-
móc przy gospodarstwie.
Zgłoszenia: Adm. „Gocia“, Ka-
likowski. 1419

Zdania i inteligentna panienka
do let 18 potrzebna na wiad.
Pierwszeństwo muzykalności. Of-
erty do adm. „Gocia“ pod „Litę“.
1389

Zaraz potrzbna sluzajaca-go-
sposodni. Kalinauskis g. (M.
Pobluska) 6-1. 1407

„Nauka i wychowanie“
Deutscher Unterricht. Kurs
niemieckiego. Grupy 4 osob, po-
jedynczo Totoriję (Tatarska)
6-1, porozumiewanie g. 17-18.

Germanistka Institut—Didzioji
(Wielka) 2-1. Przedpłato-
nowe grupy młodzieżowe: 6 go-
dzin tygodniowo — 14 rb. mie-
siecznie

Niemieckiej konserwacji odzie-
ży i mebli. Rezultaty
szkolenia. Giedimino (d. Mickie-
wicza) 1-13. rozmówić się od
godz. 12-17. 1393

Privatschule für Deutschen
Unterricht. Kursy niemiec-
kiego, 10 rb. miesięcznie. Od-
dział dla młodzieży. Giedimino
(d. Mickiewicza) 4-12. 1420

„RÓZNI“
AA) Podania i tłumaczenia
niemieckie i litewskie
Vilniaus (Wileńska) 25-5 (wiel-
kość i frontu, a fotografii). 1376

A) 3-luro podać „Justitia“ emeryto-
wanego sądziego W. Ostrow-
skiego, Soladko 4-7, kupi pa-
niew kancelaryjny, taśmę do ma-
szyny i l. p. materiały niemieckie
— a

Biuro dla w. Poczty „Con-
strum“ Didzioji (Wielka) 4.
Podania do władz, przepisywa-
nie na maszynie, tłumaczenie
w jęz. niemieckim i litewskim
Czynne bez przerwy od godziny
8.30 do 18.45. 1410

E. zumańska, Giedimino (d. Mi-
kiewicza) 1-13. Praca wola
futer, okładz damskie i sukien-
— a

Podania i tłumaczenia do władz
w jęz. niemieckim i litew-
skim. Odmińnię (d. Garbarska)
1-24, róg d. Mickiewicza 6-7

Szajdy-plaski, smalt, tablice.
Vilniaus g. (Wileńska) 81-7
Fachowo, tanio. W. Urusow. — a

Zgłoszenia dokumenty na rękę u
Stefanisa: dowód osobisty
polski i legitymacja rowerowa
na nazw. Piotra Gaweżińskiego
proszę odesłać z wyszczególnie-
niem pod adresem: Wies Wyr-
szajliski, p. w. Wilenki. 1379

10 X. o g. 9-iej na rynku
Lukiskim została skradziona
na damską torebkę z dokumen-
tami: swietozalio ludziska,
wydany przez 11-gi Komisariat
Policji m. Wilna, zaświadczenie
Inspekcji Skoicznej m. Wilna o
zatrudnieniu i legitymacja Na-
uczycielskiego Związku Zawodo-
wego. Dokumenty te wydane
były na imię Kanałiskienė B. r-
bary. Dozwolę analize dokum-
entów proszę, a wraz z dokum-
entami pod adresem: Totoriję g.
(Tatarska) 1-16. 1397

Kuono i Sprzedaż
A) Płascien zimowy damski
na szepulu osobę, pół-
brakie damskie czarne nowe i
brązowe 77 sprzedam. Gida,
16-19. Umerges g. (Wilko-
mierska) 26-1. 1396

Do sprzedania kury karzełki i
kanarki, szczeniaki i smolki,
ubranie męskie, materiał na
nieszczęśliwą płótno wierzona.
Alizro g. (dawa Pilsudskiego) 20-11, godz. 16-19. 1409

Do sprzedania futro męskie z
kolejnym karakulowym
oraz jesionka i rower męski.
Czarulona g. (d. Zakretowa) 1816

Jesionkę prawie nową, zamie-
nia na rower z małą dopłatą.
Kalvariję g. (Kalvariję) 14-2. 1392

Kupię futro damskie średniego
rozmiaru oraz kupon na męski
garburek. Oferty do adm.
„Gocia“ pod „Litę“. 1421

Kupuję „rzebieńce oraz praw-
do do termometr litrowy i
trzydziestolichowy. Hale Miel-
skie sklepik Nr 48. 1504

Kupię natychmiast dwuosob-
ny i trociany. Wiktoria (Ri-
nawski) Uniwersytetu g. (Uni-
wersytecka) 9-11. 1371

Kupię dobry radioparagraf sie-
ciowy. Zgłoszenia: Vilniaus
gt. (Wileńska) 10-29, telef. 28,
od 17-20. 1370

Czytanie pilnie!
Jest poważna firma w Wilnie.
komunikat osobom, które nazy-
wają. Tysięce osób ta pro-
biera. Radiodzienniki, ku-
benki i grzejniki. Solidnie,
tanio rezerwa. Przy ul. Wil-
niaus (Wileńska) 22, róg
Gdańskie się znajduje.

Kupię piekarnik przenośny.
Didzioji g. (Wielka) 81-15. 1413

Kupimy wóz dobry i wagę
dziesiętną. Mindaugo (Sio-
wackiego) 42. takt